

Njord Securities AS
Dronning Mauds Gate 1
0250 OSLO

VÅR REFERANSE
23/3086

DERES REFERANSE

DATO
19.02.2024

Tilsynsrapport

1. Innledning

Finanstilsynet har gjennomført tematisyn i Njord Securities AS (Foretaket) knyttet til plassering av unoterte aksjer.

Det vises til Finanstilsynets forespørsel datert 25. januar 2023 angående undersøkelser og tematisyn knyttet til plassering av unoterte aksjer og obligasjoner, og den dokumentasjon Foretaket har levert basert på forespørselen. Finanstilsynet varslet i brev datert 6. mars 2023 tematisyn i Foretaket. Foretaket oversendte redegjørelser og dokumentasjon knyttet til tematisynet 15. mars, 11. mai og 14. september 2023.

Foretaket har tillatelse til å yte investeringstjenester som nevnt i verdipapirhandelloven (vphl.) § 2-1 (1) nr. 1, 2, 6 og 7, samt tilknyttede tjenester som nevnt i vphl. § 2-6 (1) nr. 3, 5 og 6. Plasseringsvirksomheten til Foretaket omfatter hovedsakelig aksjer i næringseiendomssektoren, og de plasserte finansielle instrumentene er i utgangspunktet forbeholdt profesjonelle kunder.

Foretaket mottok Finanstilsynets foreløpige tilsynsrapport i brev datert 18. desember 2023 (Rapporten). Foretaket ga sine kommentarer til Rapporten i brev datert 31. januar 2024 (Tilsvaret).

2. Kundeklassifisering

2.1 Rettslig grunnlag

Verdipapirforetak skal klassifisere sine kunder som ikke-profesjonell, profesjonell, eller kvalifisert motpart, jf. vphl. §§ 10-6, 10-7 og 10-23. Det følger av vphl. § 10-7 (1) at en kunde regnes som ikke-profesjonell dersom kunden anses som verken profesjonell etter § 10-6 eller er omklassifisert til profesjonell etter § 10-8.

Etter vphl. § 10-7 (2) kan en ikke-profesjonell kunde be om å bli behandlet som profesjonell dersom minst to av følgende tre kriterier er oppfylt:

1. Kunden har foretatt transaksjoner av betydelig størrelse på det relevante marked gjennomsnittlig ti ganger per kvartal i de foregående fire kvartaler,
2. Størrelsen på kundens finansielle portefølje (kontantbeholdning og finansielle instrumenter) overstiger et beløp i norske kroner som svarer til 500 000 euro,
3. Kunden arbeider eller har arbeidet innen finansiell sektor i minst ett år i stilling som krever kunnskap om de relevante transaksjoner eller investeringstjenester.

Profesjonelle kunder har ikke krav på samme investorbekyttelse som ikke-profesjonelle. Det gjelder derfor særlige krav til prosedyren ved kunders avkall på beskyttelse som ikke-profesjonell, jf. vphl. § 10-8. Etter § 10-8 (1) skal kunden ved anmodning som nevnt i § 10-7 (2) skriftlig meddele verdipapirforetaket at vedkommende ønsker å bli behandlet som profesjonell. Kunden skal også meddele om dette gjelder generelt, eller i relasjon til bare en bestemt investeringstjeneste, transaksjon eller produkt. Verdipapirforetaket skal gi kunden en tydelig skriftlig advarsel om den investorbekyttelsen og de rettigheter kunden gir avkall på. Kunden skal i et annet dokument enn kundeavtalen erklære skriftlig at følgene av å gi avkall på denne investorbekyttelsen er forstått. Verdipapirforetaket skal treffe alle rimelige tiltak for å sikre at en kunde som anmoder om å bli behandlet som profesjonell kunde, oppfyller kravene i § 10-7 (2) før det beslutter å imøtekomme anmodningen, jf. § 10-8 (2). Verdipapirforetak kan etterkomme anmodning som nevnt i § 10-7 (2) bare dersom foretaket med rimelig sikkerhet kan fastslå at kunden har den nødvendige erfaring, kunnskap og ekspertise til å fatte investeringsbeslutninger i relasjon til relevante investeringstjenester, finansielle instrumenter eller transaksjoner og forstå risikoen forbundet med disse, jf. § 10-8 (3).

Det følger av vphl. § 9-16 (1) nr. 1 at verdipapirforetak skal ha tilstrekkelige og betryggende retningslinjer, rutiner og kontrollmetoder som skal sikre at foretaket, dets ledere, ansatte og tilknyttede agenter etterlever sine forpliktelser etter lov og forskrifter. Det presiseres i vphl. § 10-6 (4) at verdipapirforetak skal ha skriftlige interne retningslinjer og rutiner for klassifisering av kunder.

Det følger av verdipapirhandellovens krav til investorbekyttelse at verdipapirforetak skal utøve sin virksomhet i samsvar med god forretningsskikk. Som et overordnet prinsipp skal verdipapirforetak opptre ærlig, redelig og profesjonelt i tråd med kundens beste interesse og påse at markedets integritet ivaretas på beste måte, jf. vphl. § 10-9 (1). Videre er verdipapirforetak etter vphl. § 10-10 (1) forpliktet til å påse at all informasjon til kunder eller potensielle kunder er balansert, klar og ikke villedende.

2.2 Finanstilsynets foreløpige vurderinger i Rapporten

Finanstilsynet viste til tre kunder som var omklassifisert til profesjonelle basert på kriterium 2 og 3 i vphl. § 10-7 (2). Det var Finanstilsynets foreløpige vurdering at de tre kundenes yrkesbakgrunn ikke tilfredstilte kriterium 3.

Videre anså Finanstilsynet en kundebehandlers omtale av omklassifisering i en telefonsamtale med en av de tre kundene som direkte villedende, og som å utgjøre alvorlige brudd på vphl. §§ 10-9 (1) og 10-10 (1). I en annen kundesamtale framstilte en kundebehandler det som at omklassifisering til profesjonell er en naturlig og integrert del av kundekartleggingen og/eller hensiktsmessighetsvurderingen, og Finanstilsynet oppfattet det slik at kundebehandler la et visst press på kunden for å få den til å "innrømme" at den hadde tilstrekkelig arbeidserfaring til å bli klassifisert som profesjonell. Finanstilsynet vurderte en slik opptreden å være i strid med vphl. §§ 10-9 (1) og 10-10 (1).

Finanstilsynet ba også om å få oversendt Foretakets oppdaterte rutiner for kundeklassifisering.

2.3 Foretakets kommentarer i Tilsvaret

Foretaket anser de omtalte forholdene i Rapporten knyttet til dets tidligere praksis for kundeklassifisering som svært kritikkverdig, men bemerker at praksisen ble avdekket ved stikkprøvekontroll høsten 2022. Foretaket viser til oversendte compliance-rapporter og styreprotokoller for 2022 hvor det framgår at Foretakets vurderinger og arbeidsprosess knyttet til kundeklassifisering ble endret etter dette. Foretaket sier seg enig i at de tre kundene omtalt i Rapporten var feilaktig omklassifisert til profesjonelle, men presiserer at omklassifiseringen av to av

disse ble rettet opp umiddelbart etter at de feilaktige klassifiseringene ble avdekket høsten 2022. Den tredje kunden "*ble ved en inkurie ikke identifisert som omklassifisert i den aktuelle kontrollen*", men ble rettet opp etter mottak av Rapporten. Kundene ble reklassifisert som ikke-profesjonelle, og tilbudt reversering av transaksjonene. Foretaket har oversendt relevant dokumentasjon.

Foretaket opplyser om at kundebehandleren som sto for den direkte villedende omtalen av omklassifisering ikke lenger er ansatt i Foretaket. Kundebehandleren for de to øvrige kundene har gjennomgått samtaler med compliance-ansvarlig "*om viktigheten av å opptre i samsvar med god forretningskikk og av å oppfylle informasjonsplikt, samt av å vurdere andre relevante forhold knyttet til kundeklassifisering og investorbekyttelse*".

Foretaket opplyser videre at det har "*gjennomført opplæring av foretakets ansatte knyttet til temaene hvitvasking, kundeklassifisering og kundeetablering. I lys av Finanstilsynets foreløpige rapport, ble det [...] gjennomført ny opplæring knyttet til kundeklassifisering og investorbekyttelse for alle ansatte. I forbindelse med opplæringen ble Finanstilsynet (sic.) foreløpige vurderinger av foretakets praksis formidlet samtlige ansatte for å sikre økt bevissthet knyttet til forholdene omtalt i rapporten.*"

2.4 Finanstilsynets konklusjon

Det er Finanstilsynets konklusjon at Foretaket i de tre omtalte tilfellene feilaktig har omklassifisert kundene til profesjonelle i strid med vphl. § 10-7 (2).

Det er videre Finanstilsynets konklusjon at en av Foretakets kundebehandleres omtale av omklassifisering i nevnte telefonsamtale med kunde var direkte villedende, og utgjorde alvorlige brudd på vphl. §§ 10-9 (1) og 10-10 (1), og at en annen av Foretakets kundebehandlere framstilte det som at omklassifisering til profesjonell er en naturlig og integrert del av kundekartleggingen og/eller hensiktsmessighetsvurderingen, og la et visst press på kunden for å få denne til å "innrømme" at den hadde tilstrekkelig arbeidserfaring til å bli klassifisert som profesjonell. En slik opptreden er også i strid med vphl. §§ 10-9 (1) og 10-10 (1).

Finanstilsynet tar for øvrig Foretakets redegjørelse og oversendte dokumentasjon til etterretning.

For Finanstilsynet

Roy V. Halvorsen
seksjonssjef

Anders Overgård Hauglund
tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.